

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับกรอบและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 79 คน (ข้อมูลจากฝ่ายงานบริหารงานทั่วไป ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น ณ วันที่ 30 กันยายน 2556) แบ่งออก ดังนี้

ตารางที่ 2 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มงาน ตำแหน่งงาน	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานราชการ	รวม
งานบริหารงานทั่วไป	7	2	3	12
งานพัฒนาพฤตินิสัย	18	36	13	67
รวม	25	38	16	79

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. โครงสร้างของแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามจากแนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประเภทของตำแหน่งงาน และกลุ่มงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของบุคลากรเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ด้าน ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพการทำงานและความมั่นคง และด้านผลประโยชน์ตอบแทน เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงประเด็นคำถามของมาตรวัดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ประเด็นคำถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	ข้อคำถาม	รวมจำนวนข้อ
1. ด้านความสำเร็จของการทำงาน	1, 2, 3, 4, 5	5
2. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	6, 7, 8, 9, 10	5
3. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน	11, 12, 13, 14, 15	5
4. ด้านการยอมรับนับถือ	16, 17, 18, 19, 20	5
5. ด้านความรับผิดชอบ	21, 22, 23, 24, 25	5
6. ด้านนโยบายและการบริหาร	26, 27, 28, 29, 30	5
7. ด้านการปกครองบังคับบัญชา	31, 32, 33, 34, 35	5
8. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	36, 37, 38, 39, 40	5
9. ด้านสภาพการทำงานและความมั่นคง	41, 42, 43, 44, 45	5
10. ด้านผลประโยชน์ตอบแทน	46, 47, 48, 49, 50	5
รวมจำนวนข้อ	50 ข้อ	

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องจากแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น นำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา กำหนดนิยาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น
3. นำร่างแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและเสนอข้อปรับปรุง เพื่อพิจารณาให้ครอบคลุมเนื้อหา และความปรนัยของเครื่องมือด้าน โครงสร้างและเนื้อหา ด้านภาษา และด้านสถิติ และระเบียบวิธีศึกษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index) หรือ IOC ดังนี้

ไม่สอดคล้อง = -1 หมายถึง เห็นว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ไม่แน่ใจ = 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่

สอดคล้อง = +1 หมายถึง เห็นว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ผู้เชี่ยวชาญ

3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

3.1 นายศิริศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ วุฒิการศึกษา ร.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่งนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

3.2 นางปิยพร ปริวัดนากุล วุฒิการศึกษา กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

3.3 นางสาวพรพรรณ นามโนรินทร์ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านเชียงยืนวิทยา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่งและนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 30 ชุด ไปทดลองใช้ (Try - Out) กับเจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 174 ; อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.947 และได้ค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.53 – 0.93 และเมื่อ แยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสำเร็จในการทำงานของ

บุคคล มีค่าระหว่าง 0.71 – 0.89, ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ มีค่าระหว่าง 0.55 – 0.84, ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน มีค่าระหว่าง 0.71 – 0.94, ด้านการยอมรับนับถือ มีค่าระหว่าง 0.72 – 0.94, ด้านนโยบายและการบริหาร มีค่าระหว่าง 0.73 – 0.91, ด้านการปกครองบังคับบัญชา มีค่าระหว่าง 0.87 – 0.96, ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีค่าระหว่าง 0.61 – 0.91, ด้านสภาพการทำงานและความมั่นคง มีค่าระหว่าง 0.57 – 0.84, ด้านผลประโยชน์ตอบแทน มีค่าระหว่าง 0.66 – 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น และเก็บแบบสอบถามคืนในวันเดียวกันหรือบางรายจะนำมาส่งคืนในวันถัดไป ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 79 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ได้แก่ ความผิดพลาด ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ข้อมูลไม่สัมพันธ์

1.2 นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์และการให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.3 นำข้อมูลมาบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมทั้งหมด 79 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ประเภทของตำแหน่งงาน และกลุ่มงาน ซึ่งเลือกใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจง ค่าความถี่และร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจ โดยรวมและเป็นรายด้านเพื่อวัดค่าเฉลี่ยและกระจายของข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบของตาราง พร้อมกับการบรรยายประกอบเพื่อศึกษาสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดการให้ค่าน้ำหนักโดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96)

- 5 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มาก
- 3 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน น้อย
- 1 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน น้อยที่สุด

จากนั้นดำเนินการหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในการกำหนดความกว้างของอัตรากว้างชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

- ระดับค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก
- ระดับค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย
- ระดับค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปรผลค่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามประเภทของตำแหน่งงานและกลุ่มงาน

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติเชิงพรรณานำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand Deviation)
3. การวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น จะวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

1. สถิติที่ใช้คำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามโดยใช้สูตร (ไพศาล วรคำ. 2556 : 269)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าจำแนก (Discrimination) วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบ
แบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ
โดยใช้สูตร (ไพศาล วรรคํา. 2555 : 282)

$$\text{จากสูตร } r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{N\sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N\sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายข้อ (Item) ของประชากร
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวม (Total) ของประชากร
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน X
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน Y
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนน X กับ Y
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

โดยมีการนำเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20-1.00

1.3 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์
แอลฟา (α -coefficients) ของครอนบาค (ไพศาล วรรคํา. 2556 : 288) โดยใช้สูตร

$$\text{จากสูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (ไพศาล วรรค้ำ. 2556 : 323)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY